

TRYB POSTĘPOWANIA W SPRAWIE NADANIA STOPNIA DOKTORA W GŁÓWNYM INSTYTUCIE GÓRNICTWA

1. Uwagi ogólne

- 1.1. Główny Instytut Górnictwa (GIG) posiada prawo do nadawania stopnia doktora w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie **inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka**, ze względu na to, że posiada kategorię A.
- 1.2. Niniejszy tryb postępowania jest oparty na obowiązujących aktach prawnych:
  - Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz.U.20183., poz.1668 z późn. zm.),
  - Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. „Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz.U. 2018 r., poz. 1669).
- 1.3. Stopień naukowy doktora nadaje w drodze decyzji administracyjnej Rada Naukowa GIG.
- 1.4. Nad przebiegiem postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora nadzór sprawuje Dyrektor GIG.
- 1.5. Przygotowanie rozprawy doktorskiej w GIG może się odbywać w trybie kształcenia doktorantów w Szkole Doktorskiej lub w trybie eksternistycznym. Pierwszy tryb zakłada udział kandydata do stopnia doktora w zorganizowanej formie kształcenia doktorantów, tj. szkole doktorskiej. W trybie eksternistycznym, wyłączony jest etap zorganizowanego kształcenia, a tym samym związanych z nim metod weryfikacji efektów uczenia się na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Stąd tryb eksternistyczny musi uwzględniać dodatkowe, określone przez Radę Naukową formy weryfikacji efektów uczenia się na poziomie 8 PRK dla kandydatów ubiegających się o nadania stopnia doktora.
- 1.6. Osoba, która ubiega się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym, wnosi opłatę za przeprowadzenie postępowania zgodnie z art.182 Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”, podwyższoną o koszty administracyjne GIG w wysokości 15% całkowitej kwoty postępowania. Opłata ta obejmuje koszty wynagrodzeń promotora lub promotorów, recenzentów, koszty podróży służbowych recenzentów, promotora pomocniczego niezbędnych dla realizacji ich obowiązków związanych z postępowaniem o nadanie stopnia doktora.
- 1.7. Promotorowi lub promotorom, promotorowi pomocniczemu i recenzentom w postępowaniu o nadanie stopnia doktora przysługuje wynagrodzenie w wysokości określonej w art.184 powyższej Ustawy. Wynagrodzenie wypłaca się po zakończeniu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.
- 1.8. Powyższej opłaty nie pobiera się od osoby zatrudnionej w Instytucie. W przypadku osób nie będących pracownikami GIG opłatę wnosi się na podstawie umowy zawartej pomiędzy GIG a kandydatem lub zatrudniającą go jednostką. Zostaje ona zawarta po podjęciu przez Radę Naukową uchwały o wszczęciu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

1.9. W uzasadnionych, indywidualnie rozpatrywanych przypadkach, Dyrektor GIG może zwolnić kandydata z opłat za prowadzenie czynności w sprawie nadania stopnia doktora w całości lub w części.

2. Czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora

2.1. Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora składa się z trzech etapów:

- wszczęcia postępowania,
- zasadniczego postępowania,
- zakończenia postępowania.

2.2. Dokumentacja postępowania o nadanie stopnia doktora jest przechowywana w sekretariacie Rady Naukowej GIG.

2.2. Każdy z tych etapów obejmuje określone czynności, które w formie schematu są przedstawione w zał. 1.

3. Wszczęcie postępowania

3.1. Osoba ubiegająca się o stopień doktora w Głównym Instytucie Górniczym w trybie eksternistycznym składa wniosek do Dyrektora o wyrażenie zgody na wyznaczenie przez Radę Naukową promotora lub promotorów i ewentualnie promotora pomocniczego. Do wniosku kandydat załącza informację na temat proponowanego tematu rozprawy doktorskiej wraz z głównymi założeniami rozprawy doktorskiej mieszczącej się w dyscyplinie *inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka*.

3.2. Dyrektor po wyrażeniu zgody przekazuje wniosek do Przewodniczącego Rady Naukowej GIG (*1), który wyznacza termin seminarium (*2), podczas którego kandydat przedstawia główne założenia pracy doktorskiej oraz swój dorobek naukowy. W seminarium uczestniczą członkowie Rady Naukowej GIG oraz zaproszeni, przez Przewodniczącego Rady Naukowej GIG, specjaliści z danego zakresu dyscypliny naukowej.

3.3. Kandydaci na promotorów przedstawiają swój dorobek naukowy w zakresie dotyczącym tematyki rozprawy doktorskiej.

3.4. Rada Naukowa na posiedzeniu wyznacza promotora oraz promotora pomocniczego, jeżeli dotyczy (*3). Przewodniczący Rady Naukowej w oparciu o opinie członków Rady Naukowej uczestniczących w seminarium, na którym kandydat do stopnia doktora zaprezentował założenia swojej rozprawy doktorskiej, przedstawia propozycje kandydata lub kandydatów na promotora, uwzględniając w szczególności jego/ich dorobek naukowy oraz doświadczenie w kształceniu kadry naukowej, które gwarantują zapewnienie właściwej opieki merytorycznej nad powierzoną rozprawą.

3.5. Promotor powinien posiadać stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Wyjątek od tej zasady stanowi sytuacja pracowników zagranicznych uczelni, w takim przypadku przed podjęciem decyzji o powołaniu takiej osoby na promotora Rada Naukowa musi stwierdzić, że kandydat ten posiada znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy przedmiotowa rozprawa doktorska.

- 3.6. Rada Naukowa GIG nie może powołać na promotora osoby, której czterech doktorantów w ostatnich 5 latach zostało skreślonych z listy doktorantów, z powodu negatywnego wyniku oceny śródkresowej (w ramach szkoły doktorskiej) lub sprawowała opiekę nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej przez co najmniej dwie osoby, ubiegające się o stopień doktora, które w nowej procedurze nie uzyskały co najmniej dwóch pozytywnych z trzech możliwych do uzyskania w postępowaniu.
- 3.7. Uchwała dotycząca wyznaczenia promotora oraz promotora pomocniczego (jeżeli dotyczy) podejmowana jest w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby uprawnionych do głosowania.
- 3.8. W ramach prowadzenia postępowania o nadanie stopnia doktora dopuszczalna jest zmiana promotora w przypadku rozszerzenia tematyki badawczej realizowanej pracy doktorskiej na wniosek promotora bądź kandydata do stopnia doktora. Zmiana może również nastąpić w wyniku zaistnienia sytuacji losowej.
- 3.9. W razie odmowy wyznaczenia promotora przez Radę Naukową Przewodniczący Rady Naukowej zawiadamia o tym pisemnie kandydata w terminie 2 tygodni od posiedzenia Rady Naukowej, na której zapadła decyzja odmowna.
- 3.10. Osoba zaproponowana na promotora rozprawy doktorskiej, niebędąca członkiem Rady Naukowej, musi uczestniczyć w posiedzeniu Rady Naukowej, na którym następuje powołanie promotora rozprawy doktorskiej, bez prawa głosu.
- 3.11. Kandydat do stopnia doktora jest zobowiązany do złożenia w sekretariacie Rady Naukowej GIG (*4) następujących dokumentów:
- dokument potwierdzający posiadanie tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera albo równorzędny lub dyplom wydany przez uprawnioną uczelnię działającą w systemie szkolnictwa wyższego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), potwierdzający prawo do ubiegania się w Rzeczypospolitej Polskiej o nadanie stopnia doktora. W wyjątkowych przypadkach Kandydat może być absolwentem studiów pierwszego stopnia lub posiadać potwierdzone ukończenie trzeciego roku jednolitych studiów magisterskich, jeżeli osiągnięcia naukowe Kandydata cechują się najwyższą jakością – taka osoba po uzyskaniu stopnia doktora uzyska jednocześnie wyższe wykształcenie na poziomie drugiego stopnia,
  - potwierdzenie znajomości nowożytnego języka obcego (certyfikat lub dyplom ukończenia studiów, który poświadcza znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej **B2**),
  - potwierdzenie uzyskania efektów kształcenia się na poziomie 8 PRK:
    - a/. w przypadku osób, które ukończyły Szkołę Doktorską jest to równoznaczne z uzyskaniem efektów kształcenia na poziomie 8 PRK,
    - b/. w przypadku osób wykonujących doktorat w trybie eksternistycznym potwierdzenie odbywa się w formie egzaminu weryfikującego, który przeprowadza Komisja Egzaminacyjna powołana przez Radę Naukową, zgodnie z zasadami ujętymi w zał.2.

c/. zakres egzaminu dotyczy ogólnej wiedzy w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, ze szczególnym uwzględnieniem zakresu, którego dotyczy tematyka rozprawy doktorskiej oraz znajomości metodologii prowadzenia badań naukowych, komercjalizacji wyników badań, ochrony własności intelektualnych, etycznych aspektów działalności naukowej,

- informację o dorobku naukowym, obejmującym co najmniej posiadanie opublikowanej lub przyjętej do druku (potwierdzenie z wydawnictwa) publikacji w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, ujętych w roku opublikowania artykułu w wykazie MNiSW sporządzonym zgodnie z przepisami Ustawy 2.0 art. 267 ust. 2 pkt 2, lit. B, lub co najmniej jednej monografii naukowej wydanej przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2, lit. a, albo rozdziału w takiej monografii.

4. Zasadniczy etap postępowania – realizacja pracy doktorskiej

- 4.1. Rozprawę doktorską może stanowić praca w formie pisemnej, w tym: monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych lub praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna, wdrożeniowa, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.
- 4.2. Kandydat składa **pięć** egzemplarzy rozprawy doktorskiej w formie pisemnej oraz na nośniku elektronicznym wraz z dołączonym streszczeniem w języku angielskim, a jeżeli praca została przygotowana w języku obcym, również streszczeniem w języku polskim. W przypadku, gdy rozprawa doktorska nie jest pracą pisemną, kandydat dodatkowo dołącza jej opis w języku polskim i angielskim.
- 4.3. Ponadto, należy dołączyć pisemną opinię o rozprawie przygotowaną przez promotora rozprawy doktorskiej. Jeżeli rozprawa doktorska jest pracą w formie pisemnej, promotor zobowiązany jest do sprawdzenia i dostarczenia raportu antyplagiatowego generowanego z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.
- 4.4. Rada Naukowa na posiedzeniu, po zapoznaniu się z opinią promotora, w głosowaniu jawnym, bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby uprawnionych do głosowania, powołuje dwie komisje – Komisję Egzaminacyjną (*5) i Komisję Doktorską (*6).
- 4.5. **Komisja Egzaminacyjna** składa się co najmniej z trzech osób posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego, reprezentujących dyscyplinę lub dyscyplinę pokrewną w stosunku do tematu rozprawy doktorskiej (nie muszą to być członkowie Rady Naukowej). Rada Naukowa wyznacza jej przewodniczącego, który w uzasadnionych przypadkach może zaprosić do Komisji dodatkowe osoby spełniające powyższe kryterium. W skład Komisji wchodzi także promotor rozprawy doktorskiej. Egzamin weryfikujący uzyskanie przez kandydata (w trybie eksternistycznym) efektów kształcenia się na poziomie 8 PRK może się odbyć po otrzymaniu przez sekretariat Rady Naukowej co najmniej dwóch pozytywnych recenzji (*8).

- 4.6. Egzamin odbywa się w formie ustnej i jest przeprowadzany zgodnie z Zasadami, stanowiącymi zał. nr 2 do niniejszego dokumentu. Egzamin kończy się oceną Komisji, uzgodnioną z jej uprawnionymi członkami.
- 4.7. W przypadku niezdania egzaminu Rada Naukowa na wniosek kandydata, może wyrazić zgodę na powtórne zdawanie egzaminu, nie wcześniej jednak niż po upływie trzech miesięcy od daty przystąpienia do tego egzaminu po raz pierwszy i nie więcej niż raz.
- 4.8. **Komisja Doktorska** jest wybierana spośród członków Rady posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego w zakresie dyscypliny inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka i składa się co najmniej z siedmiu osób. Rada Naukowa wyznacza przewodniczącego Komisji. W skład Komisji wchodzi promotor, można także powołać promotora pomocniczego (bez prawa głosu).
- 4.9. Na etapie przyjęcia rozprawy doktorskiej i wyznaczenia terminu publicznej obrony skład Komisji jest uzupełniony o recenzentów. Recenzentom przysługuje prawo głosu.
- 4.10. Komisja Doktorska jest uprawniona do:
- podejmowania uchwały w przedmiocie dopuszczenia rozprawy doktorskiej do publicznej obrony na podstawie weryfikacji kompletności dokumentacji złożonej do Rady Naukowej przez kandydata do stopnia doktora oraz spełnienia obowiązujących wymagań,
  - przeprowadzenia publicznej obrony,
  - podejmowania uchwały o przyjęciu publicznej obrony rozprawy doktorskiej
  - podejmowania uchwały w formie wniosku skierowanego do Rady Naukowej o nadanie stopnia doktora
  - podejmowania uchwały w formie wniosku do Rady Naukowej o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.
- 4.11. Komisja Doktorska dokonuje weryfikacji kompletności dokumentacji złożonej do Rady Naukowej przez kandydata do stopnia doktora oraz spełnienia wymagań w zakresie dopuszczenia do dalszych czynności w postępowaniu i na ich podstawie rekomenduje Radzie Naukowej kandydatów na recenzentów w przedmiotowej sprawie.
- 4.12. Rada Naukowa w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów, przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby uprawnionych do głosowania, wyznacza trzech recenzentów (*7) rozprawy doktorskiej.
- 4.13. Recenzenci muszą posiadać stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, chyba że są pracownikami zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, a Rada Naukowa GIG uzna, że osoba ta posiada znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy rozprawa doktorska.
- 4.14. Recenzentem nie może być osoba zatrudniona w GIG, jak również nie może to być osoba reprezentująca uczelnię, instytut PAN, instytut badawczy albo instytut międzynarodowy, którego pracownikiem jest kandydat ubiegający się o stopień doktora.
- 4.15. Recenzentem może być członek Rady Naukowej GIG, jeśli nie jest zatrudniony w Głównym Instytucie Górnictwa i nie jest pracownikiem instytucji zatrudniającej kandydata do stopnia doktora.

4.16. Recenzja rozprawy doktorskiej winna zawierać szczegółowo uzasadnioną ocenę czy rozprawa spełnia wymagania Ustawy. Recenzja może również zawierać wnioski dotyczące ewentualnego uzupełnienia lub poprawienia rozprawy, które muszą być dokonane w ciągu maksymalnie trzech miesięcy otrzymania recenzji przez kandydata. Rozprawa uzupełniona lub poprawiona wymaga dodatkowych recenzji tych samych recenzentów.

4.17. W przypadku gdy otrzymana recenzja:

- nie zawiera konkluzji o spełnianiu bądź niespełnianiu warunków ustawowych,
- zawiera wniosek recenzenta o poprawę rozprawy, ale bez wskazania sposobu jej poprawy,
- zawiera inne uchybienia formalne,

Przewodniczący Rady Naukowej może zwrócić się do recenzenta o uzupełnienie recenzji.

4.18. Recenzenci przygotowują swoje opinie o rozprawie doktorskiej w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia im rozprawy i przedstawiają je Radzie Naukowej w wersji papierowej i elektronicznej.

4.19. Pracownik Sekretariatu Rady Naukowej GIG, nie później niż **30** dni przed wyznaczonym dniem obrony rozprawy doktorskiej, udostępnia w BIP na stronie podmiotowej Instytutu rozprawę doktorską będącą pracą w formie pisemnej wraz z jej streszczeniem albo opis rozprawy doktorskiej nie będącej pracą w formie pisemnej oraz recenzje.

4.20. W sytuacji, kiedy charakter pisemnej rozprawy doktorskiej wymaga od kandydata dostępu do informacji poufnych o przedmiocie badań oraz występuje konieczność umieszczenia ich w rozprawie, kandydat może w porozumieniu z promotorem wystąpić do Przewodniczącego Rady Naukowej z pisemnym wnioskiem uzasadniając konieczność utajnienia fragmentów rozprawy zawierających informacje poufne.

4.21. W przypadku rozprawy doktorskiej, której przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną, udostępnia się tylko recenzje z wyłączeniem treści objętych tą tajemnicą. Dokumenty zamieszcza się w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, niezwłocznie po ich udostępnieniu.

4.22. Komisja Doktorska na posiedzeniu niejawnym, po zapoznaniu się z recenzjami dopuszcza lub nie dopuszcza do publicznej obrony kandydata, podejmując uchwałę bezwzględną większością głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Warunkiem koniecznym jest uzyskanie co najmniej dwóch pozytywnych recenzji rozprawy doktorskiej. Komisja może także zwrócić kandydatowi rozprawę doktorską w celu dokonania jej poprawy w określonym przez komisję terminie.

4.23. W przypadku otrzymania co najmniej dwóch negatywnych recenzji rozprawy doktorskiej Rada Naukowa wydaje postanowienie w formie uchwały o odmowie dopuszczenia do obrony. Na postanowienie o odmowie dopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej kandydatowi przysługuje zażalenie do RDN w terminie 7 dni od otrzymania postanowienia Rady Naukowej.

4.24. Komisja Doktorska podejmując pozytywną uchwałę o przyjęciu rozprawy doktorskiej, wyznacza termin publicznej obrony (*9). Ustala także listę jednostek naukowych uprawnionych do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka oraz inne podmioty zainteresowane tematyką rozprawy doktorskiej. Na jej podstawie sekretariat Rady

Naukowej wysłała zawiadomienia o dacie i miejscu przeprowadzenia obrony, co najmniej 10 dni przed jej terminem oraz zamieszcza te informacje w siedzibie GIG.

- 4.25. Obrona rozprawy doktorskiej odbywa się na otwartym posiedzeniu Komisji Doktorskiej, z udziałem co najmniej dwóch Recenzentów, promotora i promotora pomocniczego (jeżeli dotyczy).
- 4.26. Obrona może być również przeprowadzona poza siedzibą przedmiotu doktoryzującego przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, zapewniającej w szczególności:
- transmisję obrony w czasie rzeczywistym między uczestnikami,
  - wielostronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której uczestnicy obrony mogą wypowiadać się w jej toku – z zachowaniem niezbędnych zasad bezpieczeństwa.
- 4.27. Podczas obrony kandydat do stopnia doktora (*10) przedstawia główne założenia i efekty realizacji rozprawy doktorskiej, a następnie recenzenci przedstawiają swoje recenzje. W przypadku, gdy któryś z recenzentów jest nieobecny, przewodniczący Komisji Doktorskiej zarządza odczytanie recenzji. Następnie przewodniczący otwiera dyskusję, w której głos mogą zabrać wszyscy obecni na obronie.
- 4.28. Po zakończeniu części publicznej obrony rozprawy doktorskiej Komisja Doktorska odbywa posiedzenie niejawnie, na którym oceniana jest publiczna obrona oraz w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów podejmowana jest uchwała o przyjęciu publicznej obrony rozprawy doktorskiej.
- 4.29. W przypadku pozytywnego wyniku głosowania przygotowany jest wniosek do Rady Naukowej, w formie uchwały, w sprawie nadania stopnia doktora.
- 4.30. Jeżeli obrona została przyjęta jednomyślnie, a któryś z recenzentów wnioskował o wyróżnienie rozprawy doktorskiej, to Komisja Doktorska prosi recenzenta o uzasadnienie swojej decyzji, a następnie przewodniczący Komisji zarządza tajne głosowanie nad wnioskiem do Rady Naukowej o wyróżnienie rozprawy.
- 4.31. Praca może zostać wyróżniona jedynie w przypadku jednomyślnego głosowania wszystkich członków Komisji Doktorskiej w obu wyżej wymienionych głosowaniach.
- 4.32. Wniosek o wyróżnienie rozprawy doktorskiej musi spełniać kryteria ustalone przez Radę Naukową GIG i zapisane w jej regulaminie.

5. Zakończenie postępowania

- 5.1. Na posiedzeniu Rady Naukowej (*11) przewodniczący Komisji Doktorskiej przedstawia zwięzłą informację o pracy doktorskiej i jej publicznej obronie wraz z wnioskiem w sprawie nadania stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych i w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. W głosowaniu biorą udział członkowie Rady Naukowej posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, promotor oraz dyrektor i jego zastępcy zgodnie z artykułem 30 ust.5 ustawy o instytutach badawczych. Uchwała staje się prawomocna z chwilą jej podjęcia.

- 5.2. Głosowanie Rady Naukowej w sprawie wniosku Komisji Doktorskiej o wyróżnienie rozprawy odbywa się w trybie tajnym. Uchwała zapada bezwzględną większością oddanych głosów, przy obecności, co najmniej połowy liczby osób uprawnionych do głosowania.
- 5.3. W przypadku decyzji o odmowie nadania stopnia doktora przysługuje odwołanie do RDN w terminie 30 dni od daty wręczenia decyzji. Rada Naukowa przekazuje to odwołanie wraz ze swoją opinią i aktami sprawy w terminie 3 miesięcy od daty złożenia odwołania.
- 5.4. Promocja doktorska (*12) jest ostatnim etapem w postępowaniu o nadanie stopnia doktora. W Głównym Instytucie Górnictwa ma ona corocznie miejsce podczas uroczystego posiedzenia Rady Naukowej GIG połączonego z Akademią Barbórkową z okazji Dnia Górnika. Podczas tej uroczystości wypromowani doktorzy składają ślubowanie i otrzymują dyplomy doktorskie.

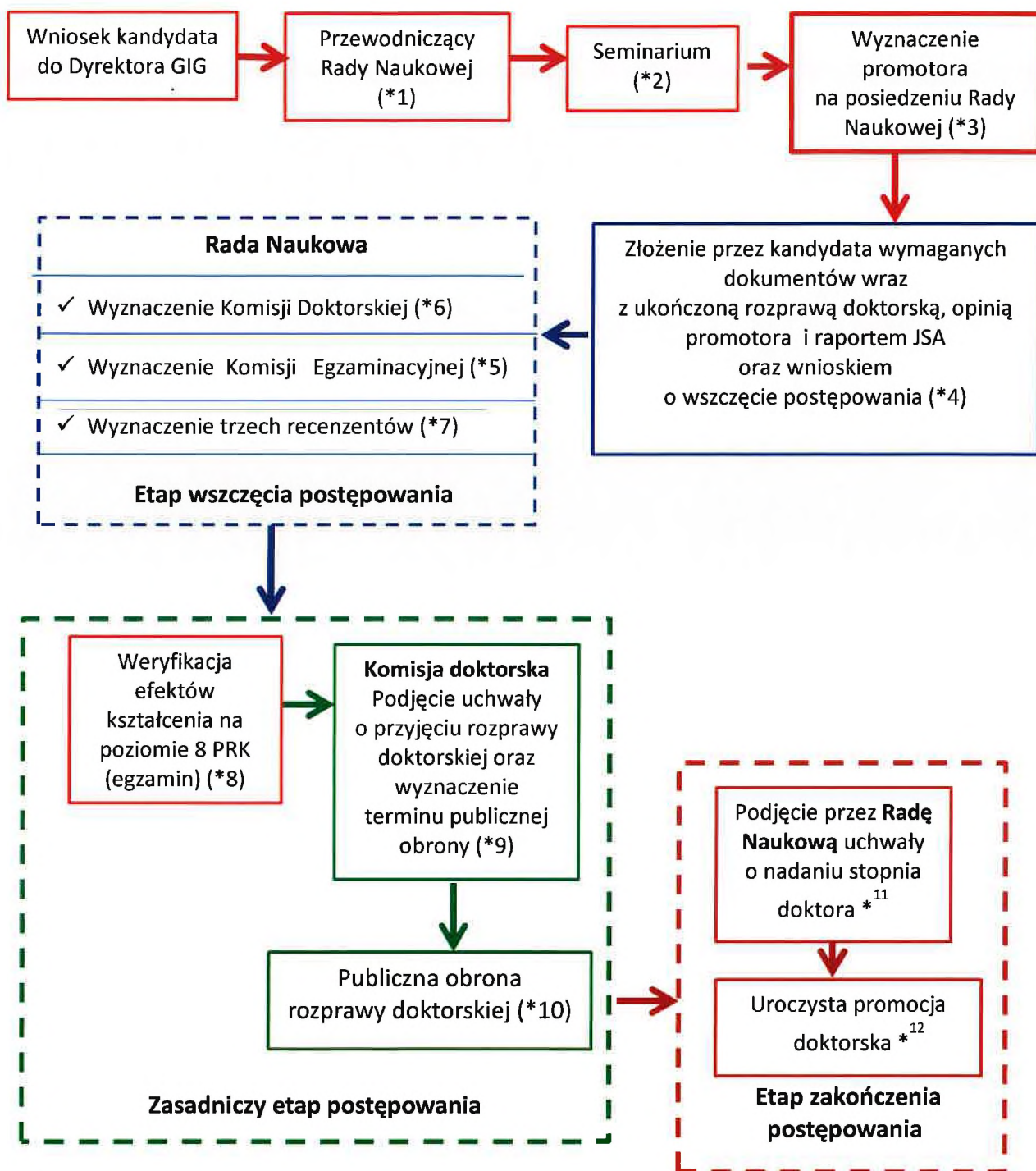
Przewodnicząca Rady Naukowej GIG
dr hab. Izabela Jonek-Kowalska, prof. PŚ

Zatwierdzam:

Dyrektor GIG
prof. dr hab. inż. Stanisław Prusek

Załącznik 1. Schemat postępowania w procesie nadania stopnia doktora (kolorem czerwonym zaznaczono dodatkowe elementy występujące w przypadku trybu eksternistycznego)

ZASADY

przeprowadzania egzaminu weryfikującego poziom efektów kształcenia na 8 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK)

I. Informacje ogólne

- I.1. W eksternistycznym trybie postępowania o nadanie stopnia doktora, prowadzonego przez Radę Naukową Głównego Instytutu Górniczego, kandydaci są zobowiązani do weryfikacji efektów uczenia się na poziomie 8PRK.
- I.2. W tym celu Rada Naukowa powołuje Komisję Egzaminacyjną, w składzie zapewniającym przeprowadzenie powyższej weryfikacji efektów uczenia i wyznacza przewodniczącą Komisji.
- I.3. Zakres egzaminu dotyczy:
  - wiedzy ogólnej kandydata w dyscyplinie „Inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka”, w której Główny Instytut Górniczy posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru, którego dotyczy tematyka rozprawy doktorskiej,
  - znajomości metodologii prowadzenia badań naukowych, komercjalizacji wyników badań, ochrony własności intelektualnych i etycznych aspektów działalności naukowej.
- I.4. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej określa zagadnienia będące przedmiotem egzaminu w porozumieniu z członkami Komisji.
- I.5. Kandydat jest poinformowany o czasie i miejscu przeprowadzenia egzaminu z co najmniej 2-tygodniowym wyprzedzeniem.
- I.6. Egzamin przeprowadza się w formie ustnej.
- I.7. Poszczególni członkowie Komisji Egzaminacyjnej podają swoje oceny liczbowo (5,0 – ocena bardzo dobra, 2,0 – ocena niedostateczna) i wpisują je na karcie egzaminacyjnej.
- I.8. Ocena końcowa w formie opisowej wyniku egzaminu (pozytywna/negatywna) jest ustalona na podstawie dyskusji członków Komisji.
- I.9. Kandydat otrzymuje zaświadczenie potwierdzające uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu weryfikującego poziom efektów kształcenia na 8 poziomie PRK.

II. Zagadnienia egzaminacyjne w obszarze „Górnictwo”

1. Technika podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż
2. Geomechanika - zabezpieczanie stateczności wyrobisk górniczych
3. Mechanizacja w górnictwie podziemnym i odkrywkowym
4. Aerologia górnicza (wentylacja kopalń, zagrożenia gazowe i pyłowe, zagrożenie klimatyczne)
5. Zagrożenia naturalne i techniczne w górnictwie (prognoza, ocena i zwalczanie)
6. Bezpieczeństwo i higiena pracy w górnictwie
7. Przeróbka surowców mineralnych
8. Metody geofizyczne w górnictwie
9. Ochrona terenów górniczych
10. Ekonomia, organizacja i zarządzanie w górnictwie
11. Technologie czystego węgla
12. Likwidacja kopalń – problemy, zagrożenia.

III. Zagadnienie egzaminacyjne w obszarze „Inżynieria środowiska”

Zagadnienia ogólne – istota inżynierii środowiska

1. Paradygmat Zrównoważonego Rozwoju Gospodarczego (ZRG)
2. Paradygmat Gospodarki o Zamkniętym Obiegu (GOZ)
3. Postulat Najlepszych Dostępnych Technologii (BAT)
4. Inżynieria a ochrona środowiska – zakres działań

Zagadnienia szczegółowe

1. Ochrona powietrza:

fizyczne i chemiczne metody oczyszczania emisyjnych gazów z procesów przemysłowych; zagrożenia dla klimatu Ziemi: przemiany zanieczyszczeń w atmosferze; techniczne możliwości wpływania na spowolnienie zmian klimatycznych

2. Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych:

techniki (fizykochemiczne i biochemiczne) i technologie ich oczyszczania; oczyszczanie ścieków przemysłowych; oczyszczanie ścieków komunalno-przemysłowych

3. Ochrona powierzchni ziemi:

formy degradacji gleb; metody i techniki rekultywacji terenów zdegradowanych (gleb, gruntów); zabiegi techniczne; bioremediacja

4. Gospodarka odpadami ze szczególnym uwzględnieniem odpadów przemysłowych:

technologie unieszkodliwiania; technologie odzysku prowadzące do uzyskania produktów i/lub substytutów surowców naturalnych

IV. Zagadnienia egzaminacyjne w obszarze „Metodologia i inne aspekty badań naukowych”

1. Istota pracy naukowej i badań naukowych
2. Metody, techniki i narzędzia stosowane w badaniach naukowych
3. Organizacja badań naukowych – elementy procesu badawczego
4. Komerccjalizacja wyników badań naukowych
5. Ochrona własności intelektualnej
6. Etyczne aspekty prowadzenia działalności badawczej

KARTA EGZAMINACYJNA

Weryfikacja efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8. Polskiej Ramy Kwalifikacji

Data przeprowadzenia egzaminu: .....

Dane osoby egzaminowanej:

Imię i nazwisko: .....

Data i miejsce urodzenia: .....

Miejsce zatrudnienia: .....

Komisja egzaminacyjna:

Przewodniczący: .....

Członkowie: .....
.....

Sekretarz: .....

Ogólna ocena egzaminu .....
(pozytywna/negatywna)

Członkowie Komisji Egzaminacyjnej:

.....
.....

Przewodniczący
Komisji Egzaminacyjnej

.....

Załączniki:

karty oceny przeprowadzonej
przez członków Komisji Egzaminacyjnej

**KARTA OCENY PRZEPROWADZONEJ PRZEZ CZŁONKA
KOMISJI EGZAMINACYJNEJ**

**Weryfikacja efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie
8. Polskiej Ramy Kwalifikacji**

Imię i nazwisko egzaminatora:.....

Imię i nazwisko osoby egzaminowanej: .....

Pytania:

Oceny cząstkowe:

(skala ocen: od 5-najwyższa do 2 –najniższa)

Data i podpis egzaminatora:

.....

Nr sprawy.....

Katowice, ...

Pan/Pani

.....

w miejscu

ZAŚWIADCZENIE

Komisja Egzaminacyjna w składzie:

Przewodniczący: .....

Członkowie : .....

.....

.....

powołana przez Radę Naukową Głównego Instytutu Górnictwa na posiedzeniu w dniu ....., działając na podstawie „Trybu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w Głównym Instytucie Górnictwa” po przeprowadzeniu weryfikacji:

potwierdza, że Pan/Pani..... uzyskał/uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, uprawniające Ją/Go do ubiegania się o nadanie stopnia doktora.

Zaświadczenie jest ważne wyłącznie w Głównym Instytucie Górnictwa.

.....

Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej